

§ 127

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan esitys kaupunginhallitukselle liikunnan ja kulttuurin laitosavustuksista vuodelle 2022

HEL 2021-005133 T 02 05 01 00

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Heimo Laaksonen, Nina Suomalainen, Kirsti Laine-Hendolin, Tarja Loikkanen, Katri Vääntinen

Esteellisyyksien syy: yhteisöjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 5)

Sekä puheenjohtajan että varapuheenjohtajan ollessa esteellisiä tämän asian käsittelyn aikana päätti kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta yksimielisesti valita iältään vanhimman läsnä olevan toimielimen jäsenen Hilikka Ahteen johdolla tilapäiseksi puheenjohtajaksi Hilikka Ahteen.

Asian aikana kuultavina olivat yksikön päällikkö Taina Korell, kulttuurin edistämisen päällikkö Veikko Kunnas ja talous- ja suunnittelupäällikkö Mika Malmberg. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi
Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää kaupunginhallitukselle liikunnan ja kulttuurin laitosavustuksia vuoden 2022 Helsingin kaupungin talousarvioon seuraavasti:

Liikunnan laitosavustukset (TA-kohta 41003)

Liikunnan laitosavustukset	TA 2021	Haettu 2022	TAE 2022
Helsinki Stadion Oy, josta	338 000	475 000	338 000
- toiminta-avustus	298 000	435 000	298 000
- vuokra-avustus	40 000	40 000	40 000
Jääkenttäsäätiö sr, josta	1 302 000	1 328 000	1 328 000
- korot ja lyhennykset	1 069 000	1 094 000	1 094 000
- vuokra-avustus	233 000	234 000	234 000
- toiminta-avustus	0	0	0
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy	605 000	1 628 000	605 000
Stadion-säätiö sr, josta	7 529 000	8 598 000	6 819 808
- korot ja lyhennykset	5 169 000	5 650 000	5 650 000
- toiminta-avustus	1 900 000	748 000	0
- vuokra-avustus	460 000	2 200 000	1 169 808
Urhea-säätiö sr	150 000	250 000	250 000
Urheiluhallit Oy	4 000 000	6 670 000	4 000 000
Vuosaaren Urheilutalo Oy	2 340 000	3 010 000	2 340 000
Muut laitosavustukset	249 000	731 500	249 000
Kaikki yhteensä	16 513 000	22 690 500	15 929 808

Kulttuurin laitosavustukset (TA-kohta 41002)

Kulttuurin laitosavustukset	TA 2021	Haettu 2022	TAE 2022
Helsingin teatterisäätiö sr	13 723 000	14 076 000	13 621 000
- laina-avustus	5 200 000	5 110 000	5 110 000
- toiminta-avustus	5 618 000	5 843 000	5 618 000
- vuokra-avustus	2 905 000	2 893 000	2 893 000
- investointiavustus	-	230 000	0
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr	4 580 000	5 000 000	4 580 000
Suomen Kansallisooppera ja -baletti sr	3 694 000	3 694 000	3 694 000
Suomen Urheilumuseosäätiö sr	89 000	90 000	89 000
UMO-säätiö	816 000	830 000	816 000
Yhteensä	22 902 000	23 690 000	22 800 000

Esittelijän perustelut

Vuoden 2022 liikunnan ja kulttuurin laitosavustusten haku päättyi perjantaina 23.4.2021 klo 16.00.

Liikunnan laitosavustukset

Liikuntajaosto antoi 31.8.2021, § 17 laitosavustuksia koskevan esityksen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle sisällytettäväksi vuoden 2022 Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaa koskevaan talousarvioon. Liikuntajaosto kantaa erityistä huolta koronapandemian aiheuttamista tulonmenetyksistä, mutta vetoaa, että liikuntaresursseissa huomioidaan myös jatkuva kulukehitys. Liikuntajaosto katsoo, ettei laitosavustuksille tehty esitys ole riittävällä tasolla niin, että se mahdollistaa eri-ikäisten helsinkiläisten monipuolisen ja tasapuolisen liikkumisen.

Lopullisen oikaisukelpoisen päätöksen hakemuksista tekee kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto joulukuun 2021 kokouksessaan.

Hakemusten käsittelyprosessi toteutetaan Helsingin kaupungin hallintosäännön, avustuksia koskevien päätösten ja ohjeiden sekä kaupunginkanslian ohjeiden mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan päätöksen 28.05.2019, § 14 mukaisesti laitosavustuksen saajien edellytetään vuodesta 2020 lähtien toimittavan avustushakemuksen yhteydessä kolmivuotisen toimintasuunnitelman sekä siihen liittyvän talousarvion Helsingin kaupungin talousarvioesityksen ennustettavuuden parantamiseksi.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 17 luvun 1 §:n mukaan kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää toimialan avustusmäärärahojen jakamisen periaatteet ja valvoo periaatteiden toteutumista toimialatasoisesti.

Korona-pandemia on heikentänyt myös liikunnan laitosavustusta saavien toimijoiden toimintaedellytyksiä. Mitä suurempi osuus toiminnasta rahoitetaan pääsylippu- ja tilavuokratuloilla sekä tapahtumilla, sitä voimakkaampi heijastusvaikutus tällä on ollut toimintaan, kun sisäliikuntatilojen toiminta on ollut estettynä. Omarahoitusosuuden putoaminen ja samalla kiinteiden kustannusten tietty liikkumattomuus ovat osaltaan vaikuttaneet negatiivisesti toimijoiden maksuvalmiuteen.

Tässä esityksessä ei ole otettu korona-pandemian negatiivisia vaikutuksia huomioon.

Mahdollisen erillisen Korona-kompensaation lähtökohtana on, että pandemiatilanteesta aiheutuvien tulonmenetysten korvaamista tulisi arvioida erikseen ja tarveperusteisesti. Tällaisen arvioinnin yhteydessä tärkeänä lähtökohtana on aiheutumisperiaatteen tarkastelu. Tällaisen toimintatavan mukaan kunkin laitossavustusta saavan osalta olisi tarpeen arvioida erikseen mahdollisen lisätuen tarve ja määrä. Tämän lisäksi tarkasteltaisiin toimijoiden suoritteita vuodelle 2022.

Vuoden 2021 osalta kaupunginhallituksen käyttövaroihin, talousarvio-kohdalle 1 30 01 varattiin 10 miljoonan euron määräraha sellaisiin koronaepidemiasta aiheutuviin menoihin, joita valtio ei ole talousarviossaan varautunut kompensoimaan erillisinä käyttötalouden valtionavustuksina. Talousarviossa todetusti tällaisia menoja voi aiheutua esimerkiksi liikunnan ja kulttuurin laitossavustusta saavien kaupungin tytäryhteisöjen taloudellisen tilanteen heikkenemisestä. Tämä esitys kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle liikunnan laitossavustuksista vuodelle 2022 on tehty yhteistyössä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston talous- ja konserniohjauksen kanssa.

Kulttuurin laitossavustukset

Kulttuuri- ja kirjastojaosto antoi 26.8.2021, § 20 laitossavustuksia koskevan esityksen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle sisällytettäväksi vuoden 2022 Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaa koskevaan talousarvioon.

Lopullisen oikaisukelpoisen päätöksen hakemuksista tekee kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaosto joulukuun 2021 kokouksessaan. Hakemusten käsittelyprosessi toteutetaan Helsingin kaupungin hallintosäännön, avustuksia koskevien päätösten ja ohjeiden sekä kaupunginkanslian ohjeiden mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan päätöksen 28.05.2019, § 14 mukaisesti laitossavustuksen saajien edellytetään vuodesta 2020 lähtien toimittavan avustushakemuksen yhteydessä kolmivuotisen toimintasuunnitelman sekä siihen liittyvän talousarvion Helsingin kaupungin talousarvioesityksen ennustettavuuden parantamiseksi.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 17 luvun 1 §:n mukaan kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää toimialan avustusmäärärahojen jakamisen periaatteet ja valvoo periaatteiden toteutumista toimialatasoisesti.

Helsingin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti 13.2.2018, § 28 toimialan avustusmäärärahojen jakamisen periaatteet, joiden mukaan Helsingin avustusjärjestelmä on väline Helsingin kaupunkistrategian to-

teuttamiseksi. Avustuksilla lisätään kaupungin vetovoimaa, asukkaiden elämänlaatua, toimintakykyä ja oman elämän hallintaa.

Avustuksin tuetaan toimintaa, joka monipuolistaa kaupungin omaa palvelutarjontaa. Kulttuurijaosto päätti 20.3.2018, § 10 avustusmäärärahojen jakamisen periaatteista johdetut kulttuuripalvelukokonaisuuden avustushakemusten arviointikriteerit, jotka ovat pohjana avustushakemusten arvioinnille.

Avustuspäätökset tehdään esittelymenettelyyn perustuen, ja ne ovat harkinnanvaraisia. Päätöksissä noudatetaan myös kaupungin kulloinkin voimassa olevia avustusohjeita ja säännöksiä. Kaupungin Internet-sivuilla julkaistut avustusten arviointiperusteet ovat taiteellinen laatu, monimuotoisuus ja tasa-arvo, saavutettavuus ja saatavuus, toiminnallinen laatu ja toteutus. Kunkin perusteen kohdalla on ilmoitettu tarkemmin, mitä sen osalta arvioidaan.

Korona-pandemia on heikentänyt myös kulttuurin laitosavustusta saavien toimijoiden toimintaedellytyksiä. Mitä suurempi osuus toiminnasta rahoitetaan lipputuloilla, sitä voimakkaampi heijastusvaikutus tällä on ollut toimintaan. Omarahoitusosuuden putoaminen ja samalla kiinteiden kustannusten tietty liikkumattomuus ovat osaltaan vaikuttaneet negatiivisesti toimijoiden maksuvalmiuteen. Välitön seuraus on myös ollut tilapäisten ja lyhytaikaisten työsuhteiden ja työtilaisuuksien tarjoamisen vähentyminen erilaisille freelance-työntekijöille.

Tulevan syksyn sekä ensi vuoden osalta tilanne on myös monin tavoin epäselvä. Syksyn palvelujen ja esitysten myynti on toistaiseksi lähtenyt heikosti liikkeelle ja kaupunkilaisten ajan- ja palvelujen käyttö on muuttunut epävarmemmaksi ja lyhytjänteisemmäksi.

Tässä esityksessä ei ole otettu korona-pandemian negatiivisia vaikutuksia huomioon.

Mahdollisen erillisen Korona-kompensaation lähtökohtana on, että pandemiatilanteesta aiheutuvien tulonmenetysten korvaamista tulisi arvioida erikseen ja tarveperusteisesti. Tällaisen arvioinnin yhteydessä tärkeänä lähtökohtana on aiheutumisperiaatteen tarkastelu. Tällaisen toimintatavan mukaan kunkin laitosavustusta saavan osalta olisi tarpeen arvioida erikseen mahdollisen lisätuen tarve ja määrä. Tämän lisäksi tarkasteltaisiin toimijoiden suoritteita vuodelle 2022.

Vuoden 2021 osalta kaupunginhallituksen käyttövaroihin, talousarvion kohdalle 1 30 01 varattiin 10 miljoonan euron määräraha sellaisiin koronaepidemiasta aiheutuviin menoihin, joita valtio ei ole talousarviossaan varautunut kompensoimaan erillisinä käyttötalouden valtionavustuksina. Talousarviossa todetusti tällaisia menoja voi aiheutua esimer-

kiksi kulttuurin ja liikunnan laitosavustusta saavien kaupungin tytäryhteisöjen taloudellisen tilanteen heikkenemisestä.

Suomen Kansallisooppera ja -baletti sr:lle osoittama rahoitusosuus perustuu pääkaupunkiseudun kaupunkien tekemään sopimukseen kaupunkien osallistumisesta oopperan käyttökustannuksiin vuodesta 2014 lukien. Tämän lisäksi kaupungeilla on yhteistyötä koskeva puitesopimus ja vuosittain vahvistettava yhteistyösopimus. Kukin kaupunki tekee oopperan kanssa oman erillisen sopimuksensa.

Käyttökustannuksia koskevan rahoitus sopimuksen mukaan kaupungit maksavat avustuksen Suomen Kansallisooppera ja -baletti sr:lle vuoden 2012 avustuksen suuruisena alennettuna yhdellä (1) prosenttiyksiköllä. Kukin kaupunki vastaa omasta avustusosuudestaan, joka on Helsingin kaupungille 68,9 %, Espoon kaupungille 21,2 %, Vantaan kaupungille 8,8 % ja Kauniaisten kaupungille 1,1 %. Sopimus on voimassa toistaiseksi ja jatkuu uuden viisivuotiskauden 1.1.2023 alkaen elleivät sopijapuolet muuta ilmaise 31.12.2021 mennessä.

Puitesopimus määrittelee yhteistyön alueiksi muun muassa taidekasvatushankkeet, pienimuotoiset oopperaproduktiot ja konsertit sekä tilojen käyttöön ja viestintään liittyvää yhteistyötä. Nämä yhteistyön muodot määritellään tarkemmin vuosittain vahvistettavassa toimintasuunnitelmassa.

Helsingin kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala katsoo, että oopperasopimusjärjestelmä on tuottanut rahalle vastinetta ja hyötyä kaupunkilaisille ja tätä yhteistyötä on tarkoituksenmukaista jatkaa. Sopimusjärjestelyn jatkuessa seuraavalle viisivuotiskaudelle yhteistyötä tullaan kehittämään edelleen sopimusrakenteen mahdollistamissa puitteissa tulevan kaupunkistrategian mukaisesti.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi
Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto 31.08.2021 § 17

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaosto 26.08.2021 § 20